

Dret de Família i Successions

UGRA_014092

Departament	Departament de Dret
Idiomes d'impartició	Castellà, català
ECTS	5
Professor/a responsable	Ginés Castellet Nuria - nuria.gines@esade.edu

Objectius de l'assignatura

Els objectius concrets de l'assignatura són aquells que situen a l'alumne que la supera en condicions de:

1. Adquirir una visió i una comprensió integral no tan sols dels continguts del programa de l'assignatura sinó també de tot el contingut de Dret Civil après en els cursos anteriors.
2. Demostrar que domina la tècnica apropiada de lectura-comprensió i aplicació de textos legals i fonts jurídiques.
3. Utilitzar habitualment les tècniques apropiades per a la interpretació de textos de contingut jurídic.
4. Consolidar la seva visió instrumentalista i utilitarista del dret, amb particular atenció, en aquest àmbit del dret civil, a la seva funció com a instrument d'enginyeria social i la seva naturalesa permeable als aspectes culturals i tradicionals.

Coneixements previs

Són especialment útils els coneixements adquirits a les assignatures prèvies de Dret privat en general.

Assignatures recomanades

Són especialment útils els coneixements adquirits a les assignatures prèvies de Dret privat en general.

Metodologia

L'activitat presencial del curs s'organitzarà a través del desenvolupament de les activitats següents:

- 1) Classes magistrals a través de les quals les professores presentaran als alumnes les qüestions fonamentals i/o més controvertides de les que integren el contingut de l'assignatura. Un seguiment correcte de les exposicions magistrals requereix l'aprenentatge previ i autònom per part de l'alumne de la base elemental del que serà exposat a l'aula.
- 2) Classes participatives:
 - Resolució de casos pràctics. Com a pauta general, l'alumne rebrà amb antelació l'enunciat de la pràctica i les qüestions que haurà de resoldre, perquè hi pugui treballar pel seu compte i comentar

i discutir de forma participativa el dia que correspongui. Ocasionalment, l'enunciat es repartirà a l'aula el mateix dia a fi de treballar la immediatesa en la seva anàlisi i resolució.

- Anàlisi de jurisprudència. En aquesta activitat, es tractarà de fer una anàlisi crítica de sentències dels nostres tribunals, que s'exposarà davant del professorat i dels altres alumnes.

3) Examen i comentari de documents. L'objectiu d'aquesta activitat és aprendre i demostrar el que s'ha après a través de la reflexió individual i el debat col·lectiu de diversos tipus d'escrits que es fan servir en la pràctica jurídica quotidiana relacionada amb les matèries de l'assignatura.

Descripció

Contribució del curs al programa

CONTRIBUCIÓ DE L'ASSIGNATURA AL PROGRAMA

Amb les assignatures de Dret Civil de quart l'alumne culmina la visió general del dret civil que proporcionen els estudis del Grau en Dret. Es tracta de l'últim estadi de la fase inicial de formació de tot jurista –inicial perquè: 1) com a jurista, mai no acabarà el procés d'aprenentatge, i 2) fins ara s'ha enfrontat tan sols a la percepció del dret al "laboratori" i ara transita cap a la seva vivència com a realitat social.

Descripció breu

Després d'haver cursat les assignatures de Dret d'Obligacions i Contractes i Drets de la Propietat i Reals, haurà recorregut bona part del dret civil i, en concret, les grans institucions del dret civil patrimonial, però per completar aquest primer grau d'aprenentatge queda un últim tram, el Dret de Família i Successions. Aquest segment es caracteritza perquè conjuga els conceptes, les estructures i els mètodes apresos a cadascuna de les assignatures obligatòries de dret civil fins ara amb tots aquells nous que orbiten entorn de les relacions familiars i de les conseqüències jurídiques de la defunció d'una persona física. Això converteix el dret de família i successions en un banc interessant de proves en què, com a cloenda al recorregut seguit fins ara en aquesta matèria, interaccionen totes les peces de l'engranatge que mou aquesta branca del dret.

Bibliografia

- LACRUZ BERDEJO *et al.* *Elementos de Derecho Civil*. Toms IV i V. *Derecho de Familia y Derecho de Sucesiones*. Dykinson (última edició) (estatal) (llibre)
- DIEZ-PICAZO; GULLÓN. *Sistema de Derecho Civil*. Vol. IV. Tecnos (estatal) (llibre)
- SOLÉ RESINA; GETE-ALONSO (2017): *Lliçons de Dret Civil Català*, 1a ed. Tirant lo Blanch (accessible online a la base de dades de la biblioteca virtual de Tirant) (català) (llibre)

- DEL POZO; VAQUER; BOSCH. *Derecho Civil de Cataluña. Derecho de Familia*. Marcial Pons (última edició) (català) (llibre)
- SÁNCHEZ CALERO (coord.) (2022): *Curso de Derecho civil IV*. Tirant lo Blanch. 11a ed. (estatal) (llibre)
- MARTÍNEZ, P.; CARRASCO, Á. (coord.) (2022): *Derecho de Sucesiones*. Tecnos. 6a ed. (estatal) (llibre)
- FAJARDO, J. (2019): *Derecho de Sucesiones*. Tecnos. (estatal) (llibre)
- ARNAU RAVENTÓS; GINEBRA MOLINS; TARABAL BOSCH. *Dret de Successions: teoria i casos*. Atelier. (última edició) (català) (llibre)
- DEL POZO; VAQUER; BOSCH. *Derecho civil de Cataluña: Derecho de sucesiones*. Marcial Pons (última edició) (català) (llibre)

Activitats

- Discussions i diàlegs a classe
- Exercicis d'anàlisi
- Resolució d'un cas

Continguts

#	Mòdul
1	1. INTRODUCCIÓ: ACLARIMENT SOBRE LA DIVISIÓ EN L'ITINERARI DE DRET ESTATAL I DRET CATALÀ. Si bé els continguts d'aquesta assignatura són comuns, s'imparteixen en dos itineraris diferents: A) ITINERARI DE DRET ESTATAL: la base jurídica de referència per als continguts és el dret civil estatal. B) ITINERARI DE DRET CATALÀ: la base jurídica de referència per als continguts és el dret civil català. Al seu torn, aquest itinerari es divideix en dos grups lingüístics, un en llengua catalana i l'altre en llengua castellana, que s'impartiran en la seva respectiva llengua vehicular, tant pel professorat com pels estudiants.
2	2. DRET DE FAMÍLIA. Unitat 1: Família i dret de família. Principis vertebradors i reptes actuals. El parentiu i la solidaritat familiar: els aliments entre parents. Unitat 2: El matrimoni vigent. - El matrimoni i la seva celebració. - Els efectes del matrimoni. Unitat 3: El matrimoni en crisi. - Invalidesa, relaxació i dissolució del matrimoni. - Règim comú i especialitats en la nul·litat, la separació i el divorci. Unitat 4: Règim patrimonial del matrimoni. - Règim econòmic matrimonial. - Capítols matrimonials. - Donacions per raó del matrimoni. Unitat 5: Família no matrimonial. - Concepte i requisits constitutius. - Règim jurídic: analogies i diferències amb el matrimoni. Unitat 6: La filiació. - La filiació matrimonial i extramatrimonial. - La filiació adoptiva. - La filiació mitjançant tècniques de reproducció assistida.
3	3. DRET DE SUCCESSIONS: A) DRET DE SUCCESSIONS ESTATAL: TEMA 1: El complex fenomen successori: context normatiu, principis, elements i fases. TEMA 2: El procés successori (I): obertura, delació i jacència. TEMA 3: La successió testamentària (I). Conceptes generals. TEMA 4: La successió testamentària (II). Contingut del testament. Clàusules principals. Apèndix: successió a l'empresa familiar. TEMA 5: La successió legal (I): successió intestada. TEMA 6: El procés successori (II): acceptació i renúncia. La protecció dels drets successoris. TEMA 7: Comunitat hereditària i divisió de l'herència. TEMA 8: La successió legal (II): la legítima.

#	Mòdul
3	B) DRET DE SUCCESSIONS CATALÀ: UNITAT I: Bases i fenomen successori. 1.- El dret de successions. L'herència: actiu i passiu. 2.- Els principis successoris del dret de Catalunya. 3.- Les "parts" de la successió. Capacitats, indignitat successòria i inhabilitat. 4.- Els títols o fonaments successoris. 5.- Les fases de la successió. UNITAT II: Obertura de la successió i títols. 1.- Obertura de la successió. Verificació de títols. 2.- El testament: caràcters i classes. Contingut possible. 3.- El codicil i la memòria testamentària. 4.- Revocació i nul·litat. 5.- Els pactes successoris: possibilitats i operativitat pràctica. 6.- Les donacions <i>mortis causa</i>. UNITAT III: Contingut de la successió. 1.- La institució d'hereu. 2.- Els llegats: possibilitats. Ineficàcia. Classes. Contingut possible. 3.- La substitució vulgar, i referència a les substitucions pupil·lar i exemplar. 4.- La substitució fideïcomissària: possibilitats i operativitat pràctica. UNITAT IV: Delació i acceptació 1.- L'herència jacent. El marmessor. 2.- Acceptació/repudiació de l'herència. L'acció de petició. 3.- Efectes de l'acceptació/repudiació. El dret d'acréixer. 4.- Acceptació/repudiació de llegats (conseqüències). UNITAT V: Comunitat hereditària 1.- La comunitat hereditària. 2.- La partició: possibilitats. 3.- Efectes de la partició. La col·lació. UNITAT VI: La successió legal. 1.- La legítima: concepte, caràcters i subjectes. 2.- Càlcul, reclamació i cobrament de la legítima. 3.- La quarta vidual. 4.- La successió intestada. El cònjuge (i convivent) vidu davant la successió testada i intestada. 5.- Crides i eficàcia de la successió intestada.

Avaluació

Eina	Sistema d'avaluació	Categoria	%
Anàlisi de l'avaluació de l'aprenentatge	AVALUACIÓ CONTÍNUA	Ambdues convocatòries: ordinària i extraordinària	50.00%
Exàmens escrits i/o orals	EXAMEN	Ambdues convocatòries: ordinària i extraordinària	50.00%
Exàmens escrits i/o orals	Serà imprescindible aprovar l'examen final (nota mínima de 5/10) perquè es pugui computar amb la nota de curs	Ambdues convocatòries: ordinària i extraordinària	50.00%
Exàmens escrits i/o orals	Qui no superi l'assignatura a la CONVOCATÒRIA ORDINÀRIA per no haver assistit a més del 50% de les classes, no haver fet les activitats proposades o haver-les copiat, no podrà superar l'assignatura a la CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA i haurà de cursar-la de nou	Ambdues convocatòries: ordinària i extraordinària	50.00%

PROGRAMES

GBD20-Doble Grau en Direcció d'Empreses i Dret (Grau: Dret)
GBD20 Curs 4 (Obligatòria)

GDL20-*Double Degree in Law and Global Governance, Economics and Legal Order* (Grau: Dret)
GDL20 Curs 4 (Obligatòria)

GED20-*Bachelor in Law* (Grau: Dret)
GED20 Curs 4 (Obligatòria)